

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.265/2017/4.

A tanács tagjai:

Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kovátsits László
ügyvéd

Az alperesek:

I. rendű

II. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Bodolai László ügyvéd

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.823/2016/4-II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 65.P.21.245/2016/3.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a II. rendű alperesnek 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű alperes által szerkesztett internetes oldalon 2016. január 28-án megjelent „...” című írás arról számolt be, hogy az ..szóvivője „...” néven indított előadássorozatot, amelyben heti rendszerességgel mutat majd be olyan információkat, amelyek visszaélés gyanús közbeszerzésekkel kapcsolatban jutottak a tudomására. A cikk felvezető részében közöltek szerint: „...”. A cikk egyebek mellett ismerteti, hogy a politikus az európai uniós támogatásokat nem tartja sikeresnek, szerinte: „...”

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében az I. rendű alperes következő helyreigazítás közzétételére kötelezését kérte: „...”.
- [3] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Vitatták a felperes perbeli legitimációját, érdemben azzal védekeztek, hogy a sérelmezett szövegrész általánosságban fogalmaz meg politikai véleményt a .. és a kormánypártok pénzfelhasználási szokásairól, amely a helyreigazítási igényt nem alapozza meg.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest elsőfokú eljárási költség és illeték fizetésére kötelezte.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felperest másodfokú eljárási költség és illeték fizetésére kötelezte. A jogerős ítélet indokolása szerint a cikk egy ellenzéki politikus által indított, „...”-nak nevezett heti előadássorozat megindításáról számolt be. A sérelmezett részletet az előzi meg, hogy az ellenzéki politikus szerint a 2015-ben rekord mennyiségben lehívott uniós támogatás önmagában nem siker. Ezt követi a sérelmezett közlés, amely a „...” egyfajta általános bevezető mondata, az előadó mondanivalójának tárgyát általánosan ragadja meg. A PK 12. számú állásfoglalásnak megfelelően a cikk egészét, felépítését és annak összefüggéseit vizsgálva megállapítható, hogy az ellenzéki politikus nyilatkozata általános politikai vélemény, a felperesre vonatkozó konkrét tényállítást nem tartalmaz, ezért sajtó-helyreigazítás tárgya nem lehet. Ez a politikai vélemény általánosan az uniós pénzek felhasználására és a korrupcióra vonatkozik, túlmutat a felperessel kapcsolatba hozható hangfelvételen, nem a felperesről állítja valamilyen bűncselekmény elkövetését. A PK 13. számú állásfoglalásra figyelemmel hiányzott a felperes érintettsége, ezért a sajtószabadságra és a média tartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény

(Smtv.) 12. § (1) bekezdése alapján a helyreigazítási kereset nem alapos. Az önkormányzati döntéshozatalra, a vezetői pozícióra, a gazdasági háttérre utalás érintettségét, a politikai véleményben szereplő felperest érintő konkrétum hiányában nem eredményez. A felperes érintettségét a kifogásolt részlet kapcsán a hangfelvétel és az sem teremtette meg, hogy a politikusi véleményt követően a cikk, illetve a „...” alkalmazásával az ellenzéki politikus a felperessel kapcsolatba hozható üggyel és hangfelvétellel foglalkozott. A kifogásolt politikusi véleményt az a - szintén politikai vélemény kategóriájába tartozó - közlés követte, hogy az ellenzéki politikus szerint a rosszul felhasznált források miatt kontraszelekció alakul ki, az állami pénzeket felfuttatott, mutyizó, egyébként életképtelen vállalkozások az uniós források elapadásával csak a kormányzati kapcsolataikat fogják tudni felmutatni. Ehhez kapcsolódóan vezette fel a cikk, hogy önkormányzati kapcsolatokkal működő cégek tevékenységére bizonyíték a korrupciónál bemutatott hangfelvétel, és azon a kormánypárti politikusok részéről elhangzott közbeszerzési folyamat. A felperes e hangfelvétellel kapcsolatos, utóbbi szövegrésznek érintettje volt, ennek azonban nem volt jelentősége, mert a keresetben szereplő helyreigazítási kérelem nem ezekre a szövegrészletekre vonatkozott, hanem arra a közlésre, amely nem a felperesre vonatkozó tényállításként, hanem általános jellegű politikai véleményként volt értékelhető. Ezért nem volt annak sem relevanciája, hogy a felperes fényképe is megjelent a cikkben, illetve a nevét többször megemlítték. Ez értelemszerűen következett abból, hogy a cikk, illetve az ellenzéki politikus szerint a korrupció példáját alátámasztó hangfelvételen központi szerepe van a felperestől idézett részletnek. A cikk bemutatta a hangfelvétel egyes részleteit is, amely a felperes részvételével zajlott ülésről készült. Az ellenzéki politikus korrupcióval kapcsolatos kritikájával összefüggésben álltak az idézett hangfelvétel részletek, az azonban nem képezheti a helyreigazítás tárgyát, hogy a hangfelvétel részletekből levonható következtetések megalapozzák-e az ellenzéki politikus cikkben szereplő kritikáját. A felperes a konkrét hangfelvétel részletek és azzal kapcsolatban a konkrét beszerzést érintő tényekre vonatkozó, idézett nyilatkozatai tekintetében rendelkezett keresetjogi joggal, kereseti kérelme azonban nem ezek helyreigazítására irányult. A cikkben is közlésre került, hogy a hangfelvétel vágott, a felperes ugyanakkor nem adott elő olyan kimaradt konkrét részletet, szövegösszefüggést, amely a hangfelvételen elhangzottaknak más értelmet tulajdonítana.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, annak hatályon kívül helyezése és a kereseti kérelmének való helytadás érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet megsértette a Pp. 3. § (2) bekezdését, 163. § (3)

bekezdését, 164. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 343. § (1) bekezdését, 345. § (2) bekezdését és az Smtv. 12. § (1) bekezdését. Kifejtette, hogy a perbeli sajtóközlemény tartalma szerkesztett, így az alpereseknek nem csak lehetősége, de kötelessége is a sajtótájékoztatón elhangzottak valóságtartalmának ellenőrzése. A cikk egészét vizsgálva, szemben az eljáró bíróságok álláspontjával, a sérelmezett, valótlan közlések a felperesre is vonatkoztathatók. Ezt alátámasztja egyrészt, hogy ő is .. politikus, továbbá a cikk egy polgármesterként a nevéhez köthető közbeszerzés vonatkozásából vizsgálja a kérdést, és a cikkben szerepel egy róla készült fénykép is. Mindez megalapozza a perbeli legitimációját. A „hátszobákba” az önkormányzatok is beletartoznak, ezért egy önkormányzatot érintő ügyben a polgármesternek is van keresetjogi joga. A jogerős ítélet téves álláspontjával szemben, a PK 14. számú állásfoglalásra is figyelemmel, nem a felperesnek kellett indokolnia, hanem az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a megvágott, manipulált felvétel mennyiben más az eredetileg elhangzott szöveghez képest. A sajtótájékoztató nyilatkozó ..-s politikus az eljáró bíróságok álláspontja szerint a hangfelvétellel kapcsolatosan foglalt állást. Amennyiben a politikus a politikai véleményét mondta el, megállapítható, hogy az általa közzétett hangfelvételen egyik politikustól sem hangzik el olyan közlés, amelyből a politikus a sérelmezett következtetésre juthatott. Ilyen súlyú kijelentés esetén elvárható lett volna a sajtótól az érintett megkeresése, melynek megtörténtét az alperes nem igazolta. A véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, politikai vita is lehet sajtó-helyreigazítás tárgya, ha olyan radikális jellegű közlésekre vonatkozik, amikor valaki minden tény és bizonyíték nélkül bűncselekmény elkövetésével vádol meg mást, és ez a közlés a sajtóhíresztelés útján még nagyobb nyilvánossághoz jut el. Egy olyan anyagból, amely nem teljes, nem lehet logikus, indokolt következtetéseket levonni, így tényekből levont következtetésről az adott esetben nem lehet szó. A felperes hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla egy másik ügyben hozott határozatára, amelyben azt fejtette ki, hogy szerkesztett tartalom esetén a vágott, nem teljes hanganyag a tények felderítésére nem alkalmas.

- [7] Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, annak helyes indokaira hivatkozással.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.
- [9] A felülvizsgálati kérelem nem hivatkozott olyan eljárási szabálysértésre, amely az ügy érdemi elbírására kihatással lett volna, erre vonatkozó érdemi érveket a felperes nem adott elő.

- [10] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.
- [11] A sajtó-helyreigazítási eljárás speciális eljárás, amelyben a kereseti kérelem szigorúan a pert megelőzően a sajtószervezet intézett kérelem keretei között terjeszthető elő. A perbeli esetben a felperes a pert megelőzően az I. rendű alperes szerkesztőséghez címzett kérelmében olyan tartalmú helyreigazítást kért, miszerint a kifogásolt cikkben valótlanul híresztelték, hogy „...”.
- [12] Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes a cikknek az őt érintő közlései tekintetében felléphet helyreigazítási igénnyel, azok tekintetében azonban helyreigazítást nem kért. A sajtó-helyreigazítási kérelem tárgyát képező közlésben nincs a felperest érintő konkrét hangfelvételre vonatkozó utalás, ezért a szövegösszefüggésben való értelmezés alapján sem tehető olyan megállapítás, hogy a kifogásolt szövegrész a felperesre vonatkozó valótlan tény híresztelt.
- [13] A jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy a perbeli sajtóközleményben kifogásolt közlés az európai uniós támogatásoknak a közbeszerzések során történt felhasználásáról általánosságban megfogalmazott politikai vélemény, amely a sajtó-helyreigazítási igényt nem alapozza meg. A vélemény alapja a nyilvánosságra hozott hanganyag, amelyen az elhangzottak valóságát a felperes sem vitatta, csupán azt állította, hogy a nem teljes, vágott hanganyag alapján nem lehet a tényekből indokolt következtetéseket levonni. A Kúria hangsúlyozza, hogy a hanganyag vágott volta, amely egyébként a cikkből is kiderül, önmagában nem teszi valótlanná a közlést. Az adott esetben azonban a sajtó-helyreigazítási igény alapját képező közlés nem tényállítás, hanem vélemény, ezért nincs jelentősége annak, hogy a sajtóközleményben nyilatkozó politikus a hanganyag alapján tudomására jutott információkból helyes vagy helytelen következtetésre jutott. Ezért a perben nem volt releváns a felperes által hivatkozott Fővárosi Ítéltábla más tényállás alapján hozott határozatában a nem teljes hanganyaggal kapcsolatban tett megállapítása, mert nem tényállítás valóságának a megítélése képezte a jelen per tárgyát. A közlés vélemény jellegére tekintettel és a felperes érintettségének, továbbá konkrét bűncselekmény elkövetésének állítása hiányában a „lopás” általános köznyelvi használata sem teszi megalapozottá a sajtó-helyreigazítási igényt.
- [14] Mindezekre tekintettel jogszabálysértés nélkül utasította el a

jogerős ítélet a keresetet. Ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[15] Smtv. 12. §

Záró rész

- [16] A Kúria az eredménytelen felülvizsgálattal élő felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes ügyvédi képviselőjével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései, valamint a 4/A. § (1) bekezdése szerint megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [17] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pereszes felperes köteles az államnak megtéríteni.
- [18] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a felperes kérelmére a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyalás tartásával bírálta el.

Budapest, 2017. október 18.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

AM

tisztviselő